

Szerző: TÓTH Karolina, abszolvens hallgató
Témavezető: DUDÁS Attila, Ph.D., egyetemi docens
Intézmény: Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Újvidék

VAJDASÁGI MAGYAR FELSOÓKTATÁS -JOGSZABÁLYI HÁTTÉR, HELYZETKÉP, TÁVLATOK-

A dolgozat fő témája a vajdasági magyar felsőoktatás. Három integrális részét a jogszabályi háttér elemzése, a helyzetkép ismertetése és a távlatok bemutatása képezi.

Kiindulópontja a releváns hatályos nemzetközi és belső jogforrási aktusok kielemezése, mivel azok alkotják azt a normatív keretet, amelyben a vajdasági magyar tannyelvű felsőoktatás egyáltalán megvalósulhat. A dolgozat megkísérli feltárni, hogy Vajdaság Autonóm Tartomány egyetlen állami alapítású egyetemén, az Újvidéki Egyetemen, milyen mértékben nyertek implementációt a kisebbségi jogosultságok, és ez milyen konkrét megnyilvánulást eredményezett, a teljesen vagy jelentős részben magyar nyelven megvalósuló képzések értelmében, és egyben ismerteti is ezeket. A helyzetkép magában foglalja a vajdasági magyar hallgatók számának meghatározását, és az ittmaradás vagy a magyarországi tanulmányi célú kivándorlás dilemmáját. További jelentős kérdések, hogy ittmaradás esetén mekkora valójában a választási autonómia, és ennek értelmében, mennyire szorúlnak háttérbe a szakmai tervek a szerb nyelv ismeretének esetleges hiánya miatt. A vajdasági magyar felsőoktatás távlatainak képe mindinkább a Szabadkai Egyetem gondolatához fűződik. A dolgozat eredményei erre a gondolatra reális szükségletként világítanak rá. Többek között erősíti ezt a tény, hogy a Magyarországon tanuló vajdasági magyar hallgatók legnagyobb százaléka Szabadka községből érkezik, és hogy a szabadkai hallgatók 30%-a magán alapítású felsőoktatási intézményben tanul. Tehát, a helyzetképet a hiányos lehetőségek és a reális igény képezik, az esetleges Szabadkai Egyetem pedig a legmerészebb, de egyben a legtöbbet hozó megoldás lenne.

A kutatás célja a jelenlegi helyzet felvázolása, a normatív keret bemutatása, illetve a jövőbeni esetleges fejlődési irány feltárásának megkísérlése, az aktuális szükségletek ismeretének függvényében.

Kulcsszavak: normatív keret, magyar tannyelven megvalósuló felsőoktatási képzések, továbbtanulási preferenciák, Szabadkai Egyetem

Autor: Karolina Tot, apsolvent

Mentor: dr Atila Dudaš, docent

Institucija: Univerzitet u Novom Sadu, Pravni Fakultet, Novi Sad

VISOKO OBRAZOVANJE NA MAĐARSKOM JEZIKU U VOJVODINI -PRAVNI OSNOV, AKTUELNO STANJE, PERSPEKTIVA-

Temu rada predstavlja pitanje visokog obrazovanja na mađarskom jeziku u Vojvodini. Rad se sastoji iz tri dela: proučavanje pravnog osnova, upoznavanje trenutnog stanja i ilustrovanje moguće perspektive.

Polaznu tačku rada predstavlja proučavanje relevantnih važećih međunarodnih i unutrašnjih propisa, koji čine normativni okvir u kojem visoko obrazovanje na mađarskom jeziku u Vojvodini uopšte može postojati. Rad nastoji da odgovori na pitanje u kom obimu su prava pripadnika nacionalnih manjina implementirana na jedinom državnom univerzitetu u Vojvodini - na Univerzitetu u Novom Sadu, odnosno prikazuje konkretno stanje kroz visokoobrazovne programe, koji se u potpunosti ili u značajnoj meri ostvaruju na mađarskom jeziku. Proučavanje aktuelnog stanja podrazumeva između ostalog i utvrđivanje broja studenata koji se izjašnjavaju kao pripadnici mađarske nacionalne zajednice, kao i osvrt na dilemu o nastavku školovanja u Mađarskoj posle završene srednje škole. Značajna je analiza i pitanja sa kojima se suočavaju u slučaju ostanka u Vojvodini: kolike su zaista njihove mogućnosti i da li su primorani da žrtvuju profesionalne aspiracije zbog eventualnog nedovoljnog znanja srpskog jezika. Sliku perspektive visokog obrazovanja na mađarskom jeziku u Vojvodini sve više vezujemo za ideju Univerziteta u Subotici. Rezultati ovog istraživanja ukazuju na to da se radi o realnoj potrebi. U prilog ovoj činjenici idu i podaci da većinu vojvođanskih studenata u mađarskim visokoobrazovnim institucijama čine oni iz opštine Subotice, te da 30% subotičkih studenata studira na privatnim fakultetima. Dakle, realno stanje odlikava manjak opcija i realne potrebe. Univerzitet u Subotici bi predstavljao najteže ostvarivu, ali i ujedno opciju koja je najpovoljnija.

Cilj istraživanja je predstavljanje trenutne situacije, pravnog osnova i mogućih perspektiva, uzimajući u obzir postojeće potrebe studenata koji žele da studiraju na svom maternjem, mađarskom jeziku.

Ključne reči: normativni okvir, visokoobrazovni programi na mađarskom jeziku, odabir daljeg obrazovanja, Univerzitet u Subotici

Author: Karolina Tót, advanced university student
Mentor: Attila Dudás, Ph.D., assistant professor
Institution: University of Novi Sad, Faculty of Law, Novi Sad

UNIVERSITY EDUCATION IN HUNGARIAN LANGUAGE IN VOJVODINA

The main subject matter of the paper is the issue of university education in Hungarian language in Vojvodina. The paper consists of three integral parts: analysis of legal background, presentation of current state and assessment of perspectives.

The starting point of the legal analysis are the international and national sources of law, which represent the legal framework of any university education in Hungarian language in Serbia. The paper seeks to answer how are the rights of national minorities implemented at Vojvodina's only state university: at the University of Novi Sad, and tries to present the current state of university education programs which are entirely or in significant part conducted in Hungarian. The analysis of actual state requires also to determine the number of students, and their possible dilemmas about further education in Hungary. The most important issues they face in deciding whether to stay or leave are what are they real options and do they need to sacrifice their professional aspirations, if they don't know the Serbian language well enough. The possible perspectives of the university education in Vojvodina we associate more and more with the idea of a potential University in Subotica. The results of this work indicates that it is a real necessity. The major part of students of Hungarian ethnicity in Vojvodina are from Subotica, while 30% student from Subotica conduct studies at privately founded universities. Therefore, the actual situation means a deficit of options and existing necessities. The idea of a possible university in Subotica is the boldest option, but also the one that brings the most.

The purpose of this research is to present the actual state of university education of Hungarian youth in Vojvodina, their possible perspectives, including the assessment of their requirements.

Key words: legal framework, university education in Hungarian language, options of further education, University of Subotica